

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิตสำหรับโครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของนักศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิตสำหรับโครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของนักศึกษา ที่ยังคงมีความสวยงามและน่าสนใจ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการสอนสำหรับโครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของนักศึกษา

มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ผลงาน และงานวิจัยต่าง ๆ รวมถึงศึกษาข้อมูลราคาพิมพ์นิตยสารจากระบบคำนวณราคาพิมพ์วารสารผ่านทางเว็บไซต์ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบราคาพิมพ์นิตยสารในข้อจำกัดที่แตกต่างกัน โดยการใช้ตาราง

2. ศึกษาหลักการและแนวคิดการออกแบบ เทคนิคการออกแบบ การเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบในการออกแบบ การกำหนดรูปแบบและการจัดวางหน้า ขนาดรูปเล่ม กระดาษและวัสดุพิมพ์ ตลอดจนวิธีการทำงานเพื่อนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิตที่มีความเหมาะสมต่อโครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของนักศึกษา ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ สุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจงจำนวน 4 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำมาข้อมูลที่ได้ศึกษาทั้งหมดข้างต้นมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ จนสามารถสรุปเป็นแนวทางการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิต

4. นำแนวทางที่สรุปได้ ไปให้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 33 คน ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยให้กลุ่มตัวอย่างศึกษาแนวทางที่ได้จากการวิจัย ทดลองสร้างผลงานออกแบบ และแสดงความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิตที่ได้จากการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิตสำหรับโครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของนักศึกษา ซึ่งต้องผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลทางทฤษฎีและปฐมภูมิ ทั้งจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปแนวทางในการออกแบบได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ตัวอักษร

แนวทางการใช้ตัวอักษรในการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิต คือ ควรใช้รูปแบบตัวอักษรให้น้อยที่สุด เลือกใช้ตัวอักษรฟรี หรือเลือกใช้ตัวอักษรที่ต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ให้น้อยที่สุด ใช้ไม่ควรเกิน 2-3 ตระกูลตัวอักษร และไม่ควรเกิน 2-3 ขนาด ทั้งนี้ตัวอักษรนอกจากทำหน้าที่เพื่อการอ่าน ยังช่วยบอกบุคลิกลักษณะของนิตยสารได้ ดังนั้น ต้องเลือกใช้อย่างระมัดระวัง และสำหรับตัวอักษรเพื่อการอ่านต้องคำนึงเรื่องความยากลำบากในการอ่านด้วย

การกำหนดตัวอักษรในนิตยสาร ให้แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ หัวเรื่อง ตัวโปรย เนื้อเรื่อง และคำบรรยายภาพ แต่ละส่วนจะมีรูปแบบและขนาดแตกต่างกันลดหลั่นกันไปตามลำดับความสำคัญของข้อความที่ต้องการสื่อสารถึงผู้อ่าน เช่น ตัวอักษรหัวเรื่องให้มีขนาดใหญ่เพื่อให้เด่นและมองเห็นเป็นลำดับแรก ส่วนเนื้อเรื่องมีขนาดเล็กลงมาคือ 13-16 พอยท์ เพื่อให้เหมาะกับการอ่านเป็นต้น และใช้ตัวอักษรจำนวนน้อยรูปแบบแต่ให้แตกต่างกันที่ขนาดและสี แต่ทั้งนี้ต้องเลือกใช้สีอย่างระมัดระวัง ซึ่งวิธีการเหล่านี้ไม่ได้ทำให้องค์ประกอบของนิตยสารขาดหายไปแต่อย่างใด ในทางกลับกันจะเป็นวิธีการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเรื่องตัวอักษรได้อีกทางหนึ่ง

ทั้งนี้ เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้ทราบถึงแนวทางการเลือกใช้ตัวอักษรจึงเห็นด้วยว่า การเลือกใช้ตัวอักษรตามแนวทางทำให้การออกแบบนิตยสารทำได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15)

ส่วนที่ 2 ภาพ

แนวทางการใช้ภาพ คือ ควรใช้ทั้งภาพถ่ายและภาพกราฟิกกับนิตยสาร แต่สำหรับปกหน้าควรเป็นภาพถ่าย เพราะมีความสวยงามสมจริง สามารถดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจนิตยสารได้มากที่สุด ถึงแม้ว่าจะต้องจำกัดงบประมาณในการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุน แต่การนำเสนอภาพถ่ายนั้นควรเป็นภาพ 4 สี เพราะเห็นรายละเอียดได้มากกว่า มีความสวยงาม และสามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้มากกว่า ซึ่งภาพจะต้องมีความคมชัดสมจริง และจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม จะช่วยสื่อสารกับผู้อ่านได้ดี

ควรใช้ภาพให้น้อยที่สุดเพื่อลดค่าใช้จ่าย ควรถ่ายภาพเอง หรือหาภาพฟรีที่ไม่มีลิขสิทธิ์ หรือขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์มาใช้ วางแผนการถ่ายภาพให้ใช้คนทำงานจำนวนน้อยที่สุด กำหนดความละเอียดภาพสูง 300 dpi เพียงพอแล้ว แก้ไขภาพที่มีปัญหาเองด้วยโปรแกรมตกแต่งภาพ และแก้ปัญหาภาพขนาดเล็กมาขยายแล้วไม่ชัดหรือภาพแตก ด้วยวิธีการอัดไปสการ์ด แล้วทำดัมพ์สแกน (Dump Scan)

ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยว่า แนวทางนี้จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องการเลือกใช้ภาพสำหรับนิตยสารได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03)

ส่วนที่ 3 สี

แนวทางการใช้สีสำหรับนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิต คือ นิตยสารเหมาะกับการพิมพ์ 4 สี (CMYK) โดยเฉพาะปกหน้าควรเป็นงานพิมพ์ 4 สี เพื่อให้ดูสวยงามสมจริงและสามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้อย่างดี เทคนิคการใช้สีในนิตยสาร คือ ต้องกำหนดสีหลักเพื่อสะท้อนเอกลักษณ์ของนิตยสาร ใช้สีให้เหมาะสมกับกาลเทศะ การเลือกใช้สีตัวอักษรกับสีพื้นหลังควรใช้สีให้น้อยที่สุด และใช้อย่างระมัดระวัง หากต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายลงอีก อาจพิจารณาทางเลือกในการออกแบบหน้าใน ด้วยวิธีสลับระหว่างหน้า 4 สีกับหน้า 1 สี หรือ 2 สี ให้ลงพอดียกพิมพ์ (8 หน้าต่อ 1 ยก)

หลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้ทดลองออกแบบตามแนวทางการลดจำนวนสี จึงเห็นด้วยว่าการออกแบบงานพิมพ์ 2 สี ยังคงทำให้งานออกแบบมีความสวยงามน่าสนใจ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97) และการลดจำนวนสีทำให้ทำงานออกแบบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลดหรือการจำกัดจำนวนสีไม่เป็นอุปสรรคต่อการออกแบบนิตยสารของนักศึกษา

ส่วนที่ 4 รูปแบบและการจัดวางหน้า

แนวทางการเลือกใช้รูปแบบของนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิต คือ ให้กำหนดรูปแบบของนิตยสารครอบคลุมเรื่อง ขนาดรูปเล่ม ลำดับเนื้อหา จำนวนและลักษณะภาพ กระจายที่ใช้พิมพ์ ลักษณะปก จำนวนพิมพ์ ระบบการพิมพ์ และจำนวนสีพิมพ์

ในส่วนของ การจัดวางหน้า ควรใส่เนื้อหาให้ครบทุกหน้า จัดวางเต็มพื้นที่ให้ผู้อ่านรู้สึกถึงความคุ้มค่า ไม่นำเสนอภาพแพชั่นอย่างฟุ่มเฟือย คำนึงถึงกาลเทศะในการเลือกใช้และวางตำแหน่งองค์ประกอบต่าง ๆ บนนิตยสาร สำหรับการออกแบบปก ควรออกแบบลักษณะโปสเตอร์ โดยใช้ภาพคนเพียง 1 ภาพ ส่วนหน้าอื่น ๆ ควรวางโครงสร้างเลย์เอาต์โดยใช้กริดจะช่วยให้ทำงานได้อย่างเป็นระบบ งานมีความกลมกลืนเป็นเอกภาพ และลดเวลาการทำงานลงได้ รวมถึงลองเปลี่ยนแปลงจังหวะการจัดวางให้ดูแปลกใหม่ น่าตื่นตื้นตันอยู่เสมอ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยกับการมีกรอบแนวคิดการออกแบบที่ชัดเจน ทำให้ทำงานอย่างเป็นระบบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09) และการเข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อต้นทุนการผลิต จะทำให้ระมัดระวังในการเลือกใช้องค์ประกอบในการออกแบบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03)

ส่วนที่ 5 วิธีการทำงาน

ในเรื่องของวิธีการทำงานที่ช่วยลดต้นทุนการผลิตนิตยสารตามแนวทางที่ค้นพบจากการวิจัย คือ การวางแผนการผลิตนิตยสารที่ดีจะช่วยให้สามารถลดต้นทุนได้มาก รู้จักทำงานเป็นทีม มีการประชุมตกลงร่วมกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน จะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการ

ทำงาน ควรกำหนดรูปแบบและแนวคิดการออกแบบที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับการวางแผนการออกแบบ กำหนดรูปแบบ โทนสี การวางโครงสร้างเลย์เอาท์

นอกจากการจัดทำเนื้อหาและการออกแบบ นิตยสารต้องรักษาสมดุลระหว่างความเป็นบรรณาธิการกับการตลาด ผลงานต้องตอบโจทย์ทางการตลาด ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้อ่านหรือลูกค้าโฆษณาของนิตยสาร ถ้าลดต้นทุนแล้วไม่ตอบโจทย์ก็ควรหลีกเลี่ยงเพราะไม่เป็นผลดีต่อ นิตยสาร ขณะเดียวกันควรวางแผนการทำงานไว้สำหรับการเปลี่ยนแปลงสื่อเป็นรูปแบบดิจิทัลในอนาคตด้วย จะช่วยให้ประหยัดเวลาในการทำงานและช่วยลดต้นทุนการผลิตลงได้

สำหรับกลุ่มตัวอย่างเมื่อทำความเข้าใจถึงแนวทางการออกแบบเพื่อลดต้นทุนการผลิต และได้ทดลองออกแบบ จึงเห็นด้วยว่า การออกแบบภายใต้ข้อจำกัดเป็นเรื่องท้าทายความสามารถ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) และเห็นด้วยว่า แนวทางการออกแบบนิตยสารนี้เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้งานได้จริง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45) ช่วยให้ทำงานออกแบบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) และช่วยลดต้นทุนการผลิตลงได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) ถึงแม้ว่างบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด งานออกแบบก็ยังคงมีความสวยงามน่าสนใจได้หากปฏิบัติตามแนวทางนี้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03) อีกทั้งเห็นด้วยว่า โครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของชั้นปี ควรปฏิบัติตามแนวทางการออกแบบนี้ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55) แต่ขณะเดียวกัน มีกลุ่มตัวอย่างบางคนเห็นว่า ไม่ควรใช้แนวทางการออกแบบนี้ในการทำนิตยสารฝึกปฏิบัติของชั้นปี อาจปิดกั้นความสามารถของนักศึกษา และบางคนเห็นว่า ไม่ควรมีการจำกัดกรอบเรื่องการออกแบบเพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต น่าจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สร้างสรรค์ผลงานอย่างไร้ขีดจำกัดมากกว่า และอาจมีการเสริมเทคนิคการออกแบบที่จะช่วยลดต้นทุนเหล่านี้ในชั้นเรียนอยู่เสมอ หรืออาจให้มีการออกแบบโดยมีกรอบเรื่องของต้นทุนเป็นครั้ง ๆ ไป

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิต สำหรับโครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของนักศึกษา ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

เทคนิควิธีการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิต พบว่า มีหลายเทคนิควิธีที่จะสร้างความสวยงามและความน่าสนใจ ซึ่งสามารถทำตามและได้ผลค่อนข้างดี ดังเช่นงานวิจัยของ นรินทร์ ปานประดิษฐ์ (2546 : 103-106) ที่แนะนำเทคนิคการพิมพ์งาน 2 สีใช้วิธีสลับสีในการผลิต การใช้วิธีพิมพ์ Over print เพื่อให้เกิดสีที่ 3 และการเลือกใช้สีตัดกันเพื่อสร้างความน่าสนใจในงาน ฯลฯ แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยประสบการณ์ด้านการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์พอสมควร ซึ่งหากนักศึกษามาประสบการณ์เหล่านี้ ก็เป็นเรื่องยากที่จะความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งนักศึกษาส่วน

ใหญ่ยังยึดติดกับรูปแบบของนิตยสารที่ตนเองชอบอ่านและมีความคุ้นเคยซึ่งส่วนใหญ่เป็นนิตยสารภาษาไทยที่หลายฉบับ ไม่ได้ใส่ใจเรื่องการออกแบบ ผลงานบางชิ้นของนักศึกษาจึงไม่ค่อยมีความสวยงามน่าสนใจ ดังนั้น ผู้สอนควรหาภาพตัวอย่างผลงานออกแบบที่ดีและมีความหลากหลาย เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักศึกษาและได้เรียนรู้แนวคิดในการออกแบบจากนักออกแบบมืออาชีพ ในขณะที่เดียวกัน นักศึกษาเองก็ต้องเปิดใจยอมรับความแปลกใหม่ ซึ่งจะทำให้เกิดไอเดียและกล้าที่จะทดลองออกแบบในวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายโดยไม่ยึดติดกับวิธีการเดิม ๆ

เรื่องผลงานการออกแบบของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้การทำงานภายใต้ข้อจำกัด และตั้งโจทย์การออกแบบให้ลดจำนวนสีเหลือเพียง 2 สี ในการออกแบบเพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถสร้างสรรค์งานภายใต้ข้อจำกัดได้ดี และเริ่มมีทัศนคติที่ดีต่อการออกแบบด้วยจำนวนสีน้อย เพราะผลงานก็ยังคงมีความสวยงามน่าสนใจไม่น้อยไปกว่าการออกแบบงาน 4 สี ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบนิตยสาร ผู้สอนอาจจะชี้แนะแนวทางและเปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้เทคนิควิธีการออกแบบเพื่อลดต้นทุนและให้ทดลองออกแบบในชั้นเรียนอยู่เสมอ จะช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ที่แปลกใหม่และเกิดความมั่นใจในการทำงานออกแบบ ซึ่งจะนำไปสู่การเปิดใจยอมรับการทำงานที่อยู่ภายใต้ข้อจำกัด เมื่อนักศึกษามีทัศนคติที่ดีและมองว่ามันคือความสนุก ความท้าทาย ความคิดสร้างสรรค์ก็จะเกิด

ในประเด็นเรื่องการใช้ตัวอักษรและภาพ พบว่าผู้เชี่ยวชาญตระหนักในเรื่องลิขสิทธิ์ โดยแนะนำให้ใช้ตัวอักษรและภาพฟรีที่ไม่ติดลิขสิทธิ์ หรือขออนุญาตใช้ภาพแล้วให้เครดิตแก่ผู้ที่เป็นเจ้าของภาพนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ลี ชาร์เตียร์ และ สกอตต์ เมสัน (Lee Chartier and Scott Mason 1995 : 12-106) ที่แนะนำให้ใช้ตัวอักษรแจกฟรีและภาพที่ไม่มีค่าใช้จ่าย เช่น คลิปอาร์ตที่เป็นลิขสิทธิ์ฟรี ค้นหาภาพจากห้องสมุด หรือขอภาพจากสมาคมต่าง ๆ ฯลฯ แต่ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ของนักศึกษายังมีอยู่ เนื่องจากยังไม่ทราบในเรื่องของข้อกำหนดเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ ดังนั้น ผู้สอนควรมีการเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องข้อกำหนดข้างต้นให้กับนักศึกษา น่าจะช่วยให้เกิดความระมัดระวังมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้สอนอาจจะต้องเน้นย้ำเรื่องเหล่านี้แก่นักศึกษารวมถึงแนะนำช่องทางในการค้นหาตัวอักษรและภาพที่ไม่มีค่าใช้จ่ายมาใช้ด้วย

สำหรับประเด็นเรื่องการใช้สี พบว่า การพิมพ์ 1 หรือ 2 สี จะมีความประหยัดที่สุด ซึ่งการพิมพ์ 1 สี นั้นราคาถูกกว่าการพิมพ์ 2 สี ถึงร้อยละ 30 ส่วนการพิมพ์ 2 สี ราคาถูกกว่าการพิมพ์ 3 สี อยู่ที่ร้อยละ 21 และการพิมพ์ 3 สี ราคาถูกกว่าการพิมพ์ 4 สี อยู่ที่ร้อยละ 20 หากเปรียบเทียบระหว่างการพิมพ์ 2 สี และ 4 สี จะเห็นความแตกต่างของราคาโดยรวมถึงร้อยละ 37 จึงควรนำใช้สำหรับหน้าในบางหน้ายกเพื่อลดต้นทุน โดยนักศึกษาควรได้เรียนรู้เทคนิคการออกแบบที่จำกัด

จำนวนสี เพื่อให้เห็นว่าการใช้สีน้อยก็สามารถสร้างงานที่มีความสวยงามน่าสนใจได้ และไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการออกแบบนิตยสารของนักศึกษาแต่อย่างใด

ในประเด็นเรื่องรูปแบบนิตยสาร พบว่า ควรกำหนดขนาดรูปเล่มให้สอดคล้องกับขนาดกระดาษมาตรฐาน เพื่อประหยัดเนื้อกระดาษเวลาตัดเจียน จำนวนหน้าให้ลงพอดีกพิมพ์ (8 หน้าต่อ 1 ยก) จะช่วยให้เกิดความประหยัดมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ นรินทร์ ปานประดิษฐ์ (2546 : 110-111) ที่พบว่า โรงพิมพ์ในประเทศไทยส่วนมากใช้ระบบพิมพ์ออฟเซตและใช้กระดาษมาตรฐานชุด A โดยในส่วนของกระดาษผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่จำเป็นต้องใช้กระดาษคุณภาพสูง เพราะผู้อ่านไม่ได้มองที่เนื้อกระดาษแต่มองที่เนื้อหาของนิตยสารมีน้ำหนักมาก ไม่สะดวกต่อการพกพา และทำให้ต้นทุนสูงขึ้น รวมถึงการแยกเพลทพิมพ์งานตามจำนวนหน้ากระดาษระหว่างหน้าพิมพ์ 4 สีกับหน้าพิมพ์ 1 หรือ 2 สีออกจากกัน จะทำให้ประหยัดยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรพิจารณาเรื่องจำนวนพิมพ์ด้วย เนื่องจากเมื่อมีการเปรียบเทียบจำนวนการสั่งพิมพ์ พบว่า จำนวนพิมพ์ที่มากขึ้นจะทำให้ราคาต่อหน่วยถูกลงอย่างมาก

ส่วนเรื่องการเข้าเล่ม พบว่า กรรมวิธีการเข้าเล่มสิ่งพิมพ์ทำให้เพิ่มค่าใช้จ่ายในการผลิต การเข้าเล่มที่แตกต่างกันจะส่งผลให้ต้นทุนแตกต่างกันด้วย เวลาออกแบบต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กันของวัสดุและสิ่งที่ต้องการสื่อสาร แล้วเลือกวิธีการเข้าเล่มที่เหมาะสม และจากการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเข้าเล่ม พบว่า การเย็บมุงหลังคาถึงแม้จะสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายลงหน่วยละ 50 สตางค์โดยประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับการไสสันกาว และราคาถูกกว่าวิธีเย็บถึงถึงหน่วยละ 2-4 บาท แต่การเข้าเล่มลักษณะนี้จำนวนหน้าไม่ควรเกิน 60-80 หน้า (วี พลัส กรุ๊ป 2554) หากนิตยสารมีความหนาแน่นกว่านี้อาจเย็บไม่ได้ ต้องใช้วิธีอื่นที่เหมาะสมกว่าแทน หรือถ้ามีจำนวนหน้าเกิน 80 หน้าไม่มาก อาจใช้วิธีลดความหนาของกระดาษจะทำให้รูปเล่มบางลง แล้วใช้เข้าเล่มแบบเย็บมุงหลังคา นอกจากประหยัดค่าเข้าเล่ม ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายเรื่องกระดาษ ซึ่งกระดาษที่มีความหนาน้อยลงเพียง 50 แกรม จะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้ถึงหน่วยละ 50-70 สตางค์

เมื่อเปรียบเทียบเรื่องจำนวนพิมพ์ที่เท่ากันแต่ต่างกันที่ชนิดและความหนาของกระดาษ พบว่า กระดาษถนอมสายตาที่มีความหนา 75 แกรม มีราคาสูงกว่ากระดาษปอนด์ที่มีความหนา 80 แกรมซึ่งหนากว่าแต่ราคากลับถูกกว่าประมาณร้อยละ 1.5 ขณะที่กระดาษอาร์ตที่มีความหนาใกล้เคียงกับกระดาษปอนด์จะมีราคาสูงขึ้นอีกประมาณร้อยละ 1 เมื่อเปรียบเทียบจากจำนวนพิมพ์ที่เท่ากันกับจำนวนสีพิมพ์ที่แตกต่างกัน พบว่า การพิมพ์ 1 สีราคาถูกกว่าการพิมพ์ 2 สี ร้อยละ 30 ส่วนการพิมพ์ 2 สีราคาถูกกว่าการพิมพ์ 3 สี ร้อยละ 21 และการพิมพ์ 3 สีราคาถูกกว่าการพิมพ์ 4 สี ร้อยละ 20 จะเห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ เช่น ชนิดและความหนากระดาษ จำนวนสีที่พิมพ์ วิธีการเข้าเล่ม

ฯลฯ เหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตนิตยสารทั้งสิ้น ดังนั้น นักศึกษาควรจะมีการวางแผนการผลิตอย่างรอบคอบ ศึกษาราคากับโรงพิมพ์ก่อนตัดสินใจเลือกรูปแบบของนิตยสาร และเขียนระบุในโจทย์การออกแบบ (Design Brief) เพื่อวางกรอบการทำงานให้กับตนเองอย่างชัดเจน รวมถึงศึกษาว่าจะออกแบบอย่างไรให้เหมาะกับชนิดของกระดาษ จำนวนสีที่พิมพ์ และวิธีการเข้าเล่ม ฯลฯ เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่เกิดจากการออกแบบ เช่น พิมพ์แล้วสีเพี้ยนเพราะเนื้อสีของกระดาษ รูปภาพไม่คมชัดสวยงามเพราะจำนวนสีน้อย ซึ่งเกิดจากการไม่ได้ปรับโทนสีและค่าน้ำหนักของชิ้นงานให้เหมาะสม หรือเนื้อหาที่อยู่ใกล้สันปกขาดหายไปเพราะการเข้าเล่มแบบไสสันกาวเนื่องจากไม่ได้เว้นพื้นที่ว่างเพื่อการเข้าเล่ม ฯลฯ แทนที่จะประหยัดต้นทุนกลับทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น เพราะต้องเสียเวลากลับมาแก้ไขใหม่ พิมพ์แก้ไขใหม่ หรือแก้ไขวิธีเข้าเล่มใหม่อีกรอบ ซึ่งล้วนแต่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

สำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ทำงานด้านการบริหารจัดการนิตยสารพบว่า มีความขัดแย้งกับแนวคิดเรื่องการลดจำนวนสีกับงานนิตยสาร เพราะทำให้นิตยสารไม่สามารถสู้คู่แข่งทางการตลาดเมื่อนำไปวางขายบนแผงหนังสือได้ โดยแนะนำให้พิจารณาด้านการบริหารจัดการต้นทุนด้วยการหาโฆษณามาสับสนุนเรื่องค่าใช้จ่าย รวมถึงการสร้างสมดุลระหว่างการบรรณาธิการกับลูกค้าโฆษณา ซึ่งหากมองในแง่การทำงานจริง ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนที่มีประสิทธิภาพนั้น ไม่ได้ใช้เพียงทักษะด้านการสร้างสรรค์ผลงานเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้ด้านการบริหารงานและการตลาดควบคู่ไปด้วย ดังนั้น สำหรับโครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของนักศึกษา นอกจากผู้สอนจะให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการออกแบบแล้ว อาจจะต้องเสริมความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานนิตยสารเข้าไปด้วย

และจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางคนยังไม่เห็นด้วยกับนำแนวทางการออกแบบนิตยสารเพื่อลดต้นทุนการผลิตสำหรับ โครงการฝึกปฏิบัติผลิตนิตยสารของชั้นปี เพราะนักศึกษายอมลงทุนให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้เพื่อให้ผลงานที่ดีที่สุด และมีทัศนคติว่าการลดต้นทุนการผลิตจะเป็นการลดคุณภาพของผลงานลง จะเห็นได้ชัดว่า นักศึกษายังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำธุรกิจนิตยสาร และไม่เห็นความจำเป็นในเรื่องการลดต้นทุนเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ ซึ่งหากมีคณาจารย์มืออาชีพด้านบริหารงานนิตยสารมาเล่าประสบการณ์ทำงานและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกิจนิตยสาร ก็น่าจะช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาระหนักถึงสภาพความเป็นจริงในการทำธุรกิจ และเกิดความรอบคอบในการตัดสินใจเลือกใช้รูปแบบนิตยสารและมีความระมัดระวังในการออกแบบมากขึ้น ดังนั้น นอกจากการเรียนรู้ในรายวิชาตามหลักสูตร อาจมีการเสริมความรู้ด้วยการจัดสัมมนาให้นักศึกษาได้รับฟังประสบการณ์จริงจากวิทยากรที่เป็นมืออาชีพ จะทำให้การเรียนการสอนวิชาการออกแบบนิตยสารเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากผู้วิจัยได้พบข้อบกพร่องบางประการในงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ยังไม่มีการบอกข้อมูลเรื่องกระดาษที่เหมาะสมกับการออกแบบนิตยสารแต่ละประเภทที่สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและสร้างความสวยงามได้ จึงเสนอแนะให้มีการศึกษาเพิ่มเติมโดยอาจใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของกระดาษชนิดต่าง ๆ กับการออกแบบนิตยสารแต่ละประเภท แล้วนำมาทดลองออกแบบ รวมถึงมีการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายของนิตยสารประเภทนั้น ๆ ว่ามีความพึงพอใจมากน้อยเพียงไร

สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบราคาพิมพ์นิตยสารที่ผู้วิจัยศึกษานั้น เป็นการอ้างอิงราคาจากโรงพิมพ์เพียงแห่งเดียว ซึ่งอาจจะยังขาดความน่าเชื่อถือ จึงเสนอแนะให้มีการจัดทำสำรวจราคาพิมพ์จากโรงพิมพ์อย่างน้อย 3-5 แห่ง แล้วนำมาเปรียบเทียบกันราคาว่าคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันอย่างไร น่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจใช้บริการโรงพิมพ์

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบนิตยสาร ควรศึกษาการออกแบบนิตยสารในรูปแบบสื่อดิจิทัล เช่น e-Magazine ควบคู่ไปด้วย เพราะเราไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่าสื่อดิจิทัลกำลังจะมาแทนที่สื่อในรูปแบบดั้งเดิมในอนาคตอันใกล้นี้ เนื่องจากผู้ใช้งานปัจจุบันมีการปรับตัวเพื่อใช้งานสื่อดิจิทัลสำหรับอ่านนิตยสารมากขึ้น รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็มีการพัฒนาให้เอื้อต่อการใช้งานลักษณะนี้เช่นกัน ที่สำคัญสื่อดิจิทัลจะช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ลงได้มาก จึงเป็นที่สนใจของธุรกิจนิตยสารในการแสวงหาช่องทางการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพื่อความอยู่รอด โดยคาดว่าในอนาคตจะสามารถสร้างผลกำไรให้กับธุรกิจนิตยสารได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเห็นได้จากการที่บริษัทโฆษณาต่าง ๆ มีการเลือกใช้สื่อดิจิทัลในการลงโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้ามากขึ้น ซึ่งนิตยสารดิจิทัลก็จะเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้โฆษณาเหล่านี้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างง่ายดาย